

Stikka

HAMAR Y'S MEN'S CLUB Red.: Layout: John
Simon

Nr. 2 2018 Årg. 47

NORD

Se oftere mot nord.

Gå mot vinden, du får rødere kinn.

Finn den ulendte stien. Hold den.

Den er kortere.

Nord er best. Vinterens flamme-

himmel, sommer-

nattens solmirakel.

Gå mot vinden. Klyv mer.

Se mot nord.

Oftere.

Det er langt dette landet.

Det meste er nord.

Rolf Jacobsen

Velkommen til Hamar! Regionkonferanse 17.-19. august 2018

Arbeidet med regionkonferansen er i full gang, og har vært det lenge. *Arild Sørum Stana* er leder av hovedkomitéen, og med seg har han en rekke flinke medarbeidere. Det er opprettet flere undergrupper med forskjellige ansvarsoppgaver. Noen skal sørge for at alt det praktiske er på plass når deltakerne kommer – fra velkomstmappe til innkvartering på hotellet. Hvordan skal forhandlingene gjennomføres, og hvordan må lokalene være for at dette skal gå bra.

- Lørdag blir en begivenhetsrik dag, med forhandlinger, historisk vandring langs Mjøsa, kulturkveld i Hamardomen, og festmiddag på restauranten ved Hedmarksmuséet.

- Tidligere statsarkivar Per Øyvind Sandberg blir vår guide på Mjøsvandringen, og i Hamardomen møter vi syngende guider, og vi får høre noen av Rolf Jacobsens dikt med tema fra Mjøsa og omkringliggende landskap. Festmiddagen blir som navnet sier, en fest, med hyggelige gjester og festtaler.

- Vi satser på at dette blir noe de tilreisende husker, og hovedkomitéen håper at mange fra de lokale klubbene i distriktet blir med på de ulike delene av arrangementet.

Simonwb

Presidenten har ordet.

Når dette leses, har vel våren endelig kommet. Vi i klubben har hatt valgmøte, og vi har hatt flere interessante klubbkvelder.

Dessverre døde Bjørn Stengel fra oss i februar etter lang tids sykdom. Det er alltid trist når døden kommer, og jeg vil nytte anledningen til å takke for den tida vi fikk ha Bjørn med oss i klubben vår, og jeg lyser fred over hans minne.

Jeg velger meg april. Dette skrev Bjørnstjerne Bjørnson i 1869. For oss betyr april forandring i klubbledelse, og det nye programmet for høsten 2018 skal snekres sammen. Vi håper på et minst like godt program som for våren 2018. I august skal vi arrangere regionkonferansen, og arbeidet med den er i trygge og gode hender. Våre folk i komiteen vil nok få arrangementet trygt i havn, selvsagt med vårt innlandsstempel.

Snart er min presidentperiode over. Jeg takker for tilliten, og jeg retter en spesiell takk til Jan Kåre, Sigmund, Iver, Kåre og Trond Vidar.

Det er noe eget med april og våren. "Våren er alltid like velkommen. Landet dekkes av blomster, sangens tid er inne." Slik uttrykker Høysangen vårens komme i poesiens språk. Livet våkner etter lang tids dvale. Snøen smelter. Åkrene ligger svarte, men klare for sin innsats og vårt arbeid. Så vil vi igjen få oppleve invitasjonen til å så,- et budskap om såkornet med sin spirekraft. Det er stadig grunn til å takke for våren. I vårens prosess møter vi krefter som er sterkere enn døden. Jeg velger noen linjer fra Elias Blix som avslutning med gode ønsker for våren og den kommende sommeren.

*Du vår med ljose dagar,
med lengting liv og song,
du spår at Gud oss lagar
ein betre vår ein gong*

*då me med vigsla tunga,
og kjærleik heil og klår,
alt utan brest og sprunge
skal lova Herren vår.*

Ivar

Gratulerer!

Mars

Jan Kåre Hummelvoll	1.
Tove Sellereite	2.
Marit Svahn	3.
Roar Paulsrud	5.
Astrid Stana	8.
Ole Jacob Tomter	10.
Carl W. Krohn-Hansen	16.
Karen Sigrid Slagsvold Vedum	19.
Alf Jordheim	22.
Sidsel Lied	22.
Helene Landheim	29.

April

Åse Gaarden	4.
Hilda Mangrud	6.
Bjørg Gloppen	9.
Kristin Mosvold	22.
Morten Erik Stensberg	11.
Thorvald Sæhlie	27.

Mai

Sigvart Byberg	2.
Solveig Fjøsne Saltvik	8.
Randi Aschim	12.
Trond Buraas	15.
Brit Randen	18.
Johannes Johnson	19.
Jofrid Wien	20.
Lillemor Langseth	26.
Solveig Kjos	26.

Juni

Ingun Røberg Fjeldstad	4.
Elisabeth Berntsen	10.
Rønnaug Håve Sæhlie	17.
Elisabeth Lie	17.
Peder Hodøl	19.
Synnøve Pünther	25.
Reidun Holten	26.
Bente Hugo	28.
Arild Sørum Stana	28.
Eli Smebye	30.

IVAR REFSDAL – 70 ÅR

Jeg møter Ivar på campus Hamar, og vi setter oss i det som for mange år siden var en elevstue for lærerstudenter den gang Ivar gikk her. Gjennom vinduene ser vi rett på den fine alléen som fører til boligene nedenfor lærerskolehagen. Foranledningen er at Ivar er en av klubbens 70-årsjubilanter og at redaksjonen

derfor ønsker et intervju med ham.

Ivar ble med i YMC for 8-9 år siden, og han forteller at han trives godt der. Det er mange der som kjenner hverandre godt. Vi skulle gjerne vært flere medlemmer, sier han, og nevner at de forsøkte å

invitere en rekke gjester gjennom personlige invitasjoner. I alt 15 ble invitert, men det var bare 2 som kom, dessverre. Kanskje vil flere komme etter hvert. Ivar håper at de vil involvere seg og at de «gamle» tar godt imot de nye.

På spørsmålet om kvinner bør kunne være medlemmer, sier han at han har merket en viss motstand mot det. Det kan jo henge sammen med at klubben ble stiftet som en klubb for menn, og det gjennom årene har gitt klubben en viss identitet. Han forstår begge sider, sier han.

Dialekten røper at Ivar kommer fra et annet sted enn Hamar, og han forteller at han er født og oppvokst på Voss. Til Hamar kom han i 1969 i forbindelse med utdanning på lærerskolen. Han møtte sin kone på Voss gymnas, og de giftet seg i 1968 i forbindelse med at de skulle ha en leilighet i Fana – det var bare par som var gift som kunne få den. De ble ett år i Bergen før de dro til Hamar – og her har de vært siden.

Hans kone Brit har for så vidt røtter her. Begge utdannet seg som lærere, og har siden tatt ytterligere utdanning ved siden av jobben. Jeg har jobbet 42 år i skolen, forteller Ivar. Moro har det vært, og han valgte å slutte ved oppnådde 65 år. I skolen har han selvsagt gjort det en lærer skal – undervise – men han har også vært veileder, drevet med fagforeningsarbeid og vært assisterende rektor.

I løpet av hans år i skolen har det skjedd en rivende utvikling, forteller Ivar, men ikke alltid til det bedre. Ivar mener at lærerne bør kunne styre mer, og mange fag er endret i en negativ retning, slik han ser det. Det gjelder norskfaget som er endret ved at litteratur er blitt til tekster. Kanonperspektivet er blitt borte fra faget, og dermed kanskje dannelsesaspektet ved norskfaget. Elevmedvirkning er noe han har opplevd som positivt, og en fin blanding av elevmedvirkning og lærerstyring tror han er godt for skolen. Han har flere ganger møtt tidligere elever som har skikket seg bra og som det er gått vel med. For noens vedkommende kanskje mot alle odds. Skulle han gi et råd til dagens skolestatsråd, måtte det være at det nå er tide med en reformpause.

Gjennom hele livet har Ivar vært interessert i litteratur og teater. Av litterære sjangre er han særlig opptatt av drama, både som lesning og på scenen. Mange turer til Roma sammen med barnebarn og årlige turer til Sunne og Berettarladen er absolutt høydepunkter i livet. Hans favoritter, om vi kan bruke et slikt uttrykk, er Henrik Ibsen og Jon Fosse. Han har stor sans for Fosse. Også lokalhistorie og biografi er blant hans interesser, og han karakteriserer seg som et lesende menneske. Fra barndommen husker han historiene om Vangsgutane – de som kom fra Todalen og hvor hendingene utspilte seg. De var en slags helter og idealer. Ivar husker også bøker av Halvor Floden. Bildet av Ivar blir mer fullstendig når vi nevner at han også er interessert i idrett, og i sin nærmeste familie blir han kanskje noen ganger oppfattet som en sportsidiot. Enda et aspekt kan leg-

ges til dette bildet ved å fortelle at Ivar også har vært ganske opptatt av Hamar Kirkeakademi gjennom flere år. I det ene året han og Brit bodde i Fana var de engasjert i temaer som kirkeakademiene har vært opptatt av i alle år.

Ivar er enebarn og hans foreldre var godt voksne da han ble født. Faren døde 70 år gammel i 1973, mens moren levde til årtusenskiftet. Ivar flyttet som sagt fra Voss allerede i 1968, men har godt kontakt med hjemtraktene. Skjervheimseminaret som finner sted i disse traktene, har han deltatt på flere ganger. Filosofen Hans Skjervheim var fra Voss (Myrkdalen).

Ivar og hans kone Brit har tre barn – to sønner og en datter. Disse har gitt dem i alt 7 bar-

nebarn, i alderen fra 6 til 20 år. Alle barna bor i Østlandsområdet. En sønn med familie i Ski, en annen sønn med familie i Stange, og en datter med familie i Ottestad. Det betyr god kontakt med barn og barnebarn. Alle barna har valgt yrker som har med mennesker å gjøre, og de 7 barnebarna gir god anledning til å være bestefar.

Når jeg avslutter vår lille samtale med å spørre hva livet har lært ham, sier Ivar at den viktigste lærdommen er at de fleste bekymringer blir det aldri noe av!

Simon W. Bringeland

JAN KÅRE HUMMELVOLL – 70 ÅR

❖ i møtes til avtalt intervju i Jan Kåres hyggelige hjemmekontor – her er både dataarbeidsplass og sofagruppe; bøker fyller deler av veggene, og bilder er det også funnet plass til. Jan Kåre har lang fartstid i YMC. Han kom med allerede i 1974-75 og er således en av veteranene. Dette er en klubb for livet – hele livet, sier han. Det var hans bror Torbjørn som inviterte ham med, og da var han 28 år gammel. Men så var da også gjennomsnittsalderen langt lavere enn i dag. Det var en sterk familieorientering, og adventsfesten var en familietilstelning. Jan Kåre forteller at hans inntrykk av klubben er at den er preget av kontinuitet både i kameratskap og vennskap. Klubben er et sted å være, et sted som gir inspirasjon til å være samfunnsmenneske og til selv å bidra for fellesskapet, og det er interessante foredrag å høre på. Men klubben har de samme utfordringer som det frivillige foreningslivet ellers – det er vanskelig å rekruttere nye medlemmer. Det er viktig at kameratskapet i klubben pleies, at man kan

finne sammen på tvers av bakgrunn og interesser. Klubben representerer en sosial kapital som er verdifull, sier Jan Kåre.

■ Han kommer fra en stor familie med 7 barn – tre brødre og tre søstre. En søster døde som

barn da Jan Kåre var 1 år gammel. Han ble passet på av mange, i en familie det var godt å

være i. Hans far var lærer og opptatt av at barna skulle få god utdanning. Mor lærte meg omsorg, forteller han, og far lærte meg å sette mål. Jan Kåre giftet seg tidlig, allerede i gymnastiden. Han forteller at han var heldig som traff Svanhild som skulle bli hans gode livsledsager gjennom 46 år. De fulgte hverandre i utdanning og arbeid. Diakoniutdanning var det han hadde siktet seg inn på, men siden han var gift, kunne han ikke tas opp – slik var reglene den gang. Derfor ble det i stedet sykepleie, et naturlig sekundervalg, mener han.

■ Gjennom praksis på psykiatriske sykehus erfarte han at han hadde en god evne til å tale med mennesker som hadde det vanskelig. Derfor ble det videreutdanning innen psykiatrisk sykepleie/psykisk helse. Han studerte også pedagogikk og sosiologi, og tok senere PhD-grad (doktorgrad) i folkehelsevitenskap. Hele tiden har han vekslet mellom praksis og teori, og har hatt parallelle stillinger i arbeid og forskning knyttet til sykehus og relevante organisasjoner. – Jan Kåre mener at vekslingen mellom teori og praksis har farget hans måte å forstå kunnskapsdannelse på. Det har vært en vedvarende dialog med det praktiske. Han har skrevet flere bøker, men særlig en bok – *Helt – ikke stykkevis og delt* – viser syntesen mellom teori og praksis. Den har kommet ut på dansk og serbisk, og den norske versjonen har kommet ut i 7 reviderte utgaver.

■ Han har arbeidet i mange år i høyskolesammenheng hvor han har hatt ulike fagstillinger, fra høyskolelærer til professor (som han ble i 2005). Han har også hatt 3 professor II-stillinger ved andre institusjoner. Professor II-stilling ved Høgskolen i Sørøst-Norge ble avslutningen på yrkeskarrieren.

■ Som allerede nevnt var Jan Kåre gift med Svanhild i 46 år – da døde hun etter en tids sykdom. Hun var, sammen med Torbjørn, hans faste korrekturleser, de var sammen om utdanning og utviklingsprosjekter

på sine respektive arbeidsplasser. Sammen fikk de to sønner, og disse og hans to svingerdøtre har gitt ham 6 barnebarn. Jan Kåre synes han er heldig som har de fleste av disse på Hamar.

■ Det var et stort tap da han mistet sin kone Svanhild, og han hadde trodd at han skulle være enkemann resten av livet. Men så møtte han Sidsel – som ble det uventede og gode som hendte ham. Dermed ble familien utvidet med hennes to barn og deres familier. Dette har vært en berikelse, og de har mange felles interesser, forteller han.

■ Jan Kåre sier videre at litteratur er hans store interesse, det gjelder både skjønn- og faglitteratur. Av skjønnlitterære forfattere nevner han spesielt Thomas Mann, Olav Duun og Roy Jacobsen. Noen egentlige hobbyer har han ikke, men er svært glad i klassisk musikk. Hans far var også organist og barndomshjemmet var fylt av musikk, men selv lærte han ikke å spille noe instrument. Men gleden ved å lytte til musikk er stor. Han forteller at han ellers er glad i fysisk aktivitet, aller helst sammen med Sidsel, og sjakkspill på moderat nivå.

■ På spørsmålet om hva livet har lært ham, svarer Jan Kåre at den kristne tro har vært viktig. Han kjenner seg hjemme i kirken – det er et sted hvor livsmot og livsforståelse kan hentes. Det er fint å stå i en lang tradisjon som har gode ord for troen – slik den bl.a. kommer til uttrykk i liturgien. Han setter pris på åpenheten i Hamar menighet, og opplever ofte god forkynnelse både fra prekestol og orgelgalleri.

■ Jan Kåre avslutter med å si at det er viktig å kunne være noe for andre, kjenne seg bra nok med det man er, og at man har oppgaver som man skal og kan utføre.

Simon W. Bringeland

Undrenes tid er ikke forbi.

For nokså nøyaktig 40 år siden begynte jeg arbeid i et sterkt muslimsk område i Kamerun. Byen hette Tignere. Ved siden av arbeidet i byen hadde jeg ansvar for noen små menigheter i et område som var større enn Hedmarken.

Oppslutningen til gudstjenesten i Tignere varierte vel fra ca. 10 - 30. I de små menighetene enda mindre. En av de som møtte trofast til gudstjeneste var en politisk fange. Han fikk lov til å gå til kirke søndag etter søndag. Barn og unge som kom til kirken var i hovedsak våre barn og barna til evangelisten og katekisten.

To av deres barn var de eneste jeg hadde som konfirmanter. Senere har jeg hørt at den ene av disse er blitt prest og gjør en god jobb. Jeg tror jeg kan si at det var tungt å arbeide i kirken der.

Nylig var Kamerunmisjonærer samlet til "mimrestund" på Jæren. En av de som var der, la ut et "referat" på FB. Det var blitt for-

talt at det nå var en søndagsskole i Tignere med 120 barn. Den kom uventet! Men så bra. Dessuten blir det nå bygget ny kirke. Undrenes Gud fortsetter sitt arbeid.

Det har skjedd mye i Kamerun siden vi kom til Norge i 1987. Det er knapt misjonærer igjen i det "norske" området. Men arbeidet har hatt stor fremgang. Antall medlemmer i kirken er ca. 10-doblet. Nye store kirker er bygd. Dessuten er det mange som har flyttet fra området der Den Lutherske Kirken hadde sitt arbeid, til andre deler av landet. De har tatt med seg sin kirketilhørighet, og nye menigheter ble startet på deres nye hjemsteder.

Misjonærene ble borte, kirken vokste.

"Alt har sin tid" står det i boken som heter Forkynneren i Det Gamle Testamentet. Kanskje det blir riktig å si at "misjonærene hadde sin tid i Kamerun". Nå går arbeidet videre med landets egne Kristus-vitner. "Guds menighet er jorden største under".

Kåre S.

I Periskopet.

Nå har Trond Vidar i samarbeid med Roar Solheim utgitt en ny fuglebok. Den handler om gleden ved å bli kjent med fuglene.

■ "Hva kan bringe mer glede i hverdagen enn møter med fuglene? Når kjøttmeisen synger de første, klare vårstrofene en solklar vinterdag, føler du at våren er i anmarsj. Svarttrostens melankolske fløytetoner når kveldssola trekker seg ned bak horisonten, og rugdas pistrende lyder mot en skumrende nattehimmel bringer våren enda nærmere," skriver de i forordet.

Foto: Geir Vestad

BJØRNEMØTER.

Det er lenge siden nå. Ja, kanskje 50 år siden. Jeg bodde i Pasvikdalen. En helg i august fant jeg ut at jeg ville ta meg en fisketur og overnatte i ei koie som ligger inne i furuskogen ca. 1 mil fra bebyggelsen. Koia heter Oksvannskoia. Like ved koia renner det ei lita elv, og da jeg nærmet meg hytta tok jeg fram fiskestanga for å se om jeg fikk noe i stekepanna til kvelden.

Da var det jeg oppdaget noen spor i en sandbanke i elvekanten. Tydelige fotavtrykk av bjørn. Jeg var raskt oppe med kameraet og tok bilder. Jeg fulgte etter sporet, men ble litt usikker om det kunne være farlig. Lette meg fram til hytta og koste meg der om kvelden. Jeg sov godt da jeg våknet av det verste skriket jeg noen gang har hørt. Skriket gjentok seg flere ganger, et jamrende skrik like ved hytta. Jeg akte meg ut av senga og kikket forsiktig ut gjennom ytterdøra. Det var halvmørkt og jeg så ingen ting. Det var litt uhyggelig med skrikene i den mørke furuskogen, men jeg er ikke mørkredd. Kunne ikke forstå hva det var. Det var ingen spor etter folk eller dyr rundt hytta neste morgen, og jeg kom meg trygt ned i bygda i igjen.

Om kvelden neste dag fikk jeg en spennende beskjed. En saueier hadde skutt en bjørn i Pasvik. Jeg dro umiddelbart opp til gardbrukeren som drev med sau og der hang bjørnen på låven. Han var i ferd med å flå den. Bjørnen var skutt ved Oksvannskoia. Den hadde drept flere sauer like ved koia. Da gikk det opp for meg at det var døds-skrikene til sauene jeg hadde våknet av.

Jeg hadde alltid drømt om å få se en bjørn ute i naturen. Det gjorde jeg jo ikke denne natta. Et par år senere hadde jeg invitert med meg to venner, og vi hadde vært en tur på Kolahalvøya. Da vi krysset grensa til Norge, fant jeg ut at jeg ville vise fram Pasvikdalen. Jeg ringte til en gammel bekjent, Kallianen, som har liten gård øverst i Pasvikdalen. Telefonsamtalen forløp omtrent slik:

”Hei. Det er Trond Vedum. Jeg er i Sør Varanger og kunne tenkt meg å besøke deg.”

”Du må komme med en gang. Det er en bjørn på jordet. Jeg har bodd

her hele mitt liv. Men jeg har aldri sett bjørn før.”

Det var praktisk umulig å komme opp til Kallianen denne dagen, men neste dag var vi på plass. Og han fortalte om bjørnebesøket.

Vi satt på kjøkkenet og drakk kaffe. Da oppdaget jeg plutselig noe som beveget seg i skogkanten. Et bjørnehode stakk fram. Og der kom det en stor bjørn labbene inn på jordet. Jeg stirret intens,

måtte ikke gå glipp av det jeg hele livet hadde drømt om. Men så skjedde det helt utrolige. Jeg så at noe beveget seg bak bjørnen, en bjørneunge og en til! Utrolig. Binna forsøkte å jage ungene inn i skogkanten, men de kom tilbake med en gang.

Det var bare et problem, fotoapparatet lå igjen i bilen. Etter å ha betraktet familien intens i 10 minutter smøg jeg ut av kjøkkenet, ut gjennom et vindu bak huset og løp ned til bilen. Samme veg tilbake. Bjørnene reagerte ikke, og jeg knipset i veg alt jeg hadde av bilder. Det var jo lysbildefilm den gangen.

På hytta vår i Valdres henger det et stort bilde av bjørnefamilien i Pasvik. Et minne om det største jeg har opplevd på mine turer i skog og mark. I ettertid har jeg hørt at det var første gang det ble fotografert bjørn med unger i Norge. Senere er det tatt flere bilder.

Men for meg var jo ikke dette noen kunst. - bildene ble tatt gjennom vinduet ved kaffebordet til Kallianen!

Trond Vidar

NATURHJØRNET

Dietrich Bonhoeffer - Teolog, prest og motstandsmann

■ Jeg kjøpte en bok i Aalborg om den tyske teologen Dietrich Bonhoeffer. Bokens tittel var »I krig og kristendom«, med undertittel «Den som tror, flykter ikke». Da jeg skulle betale, sa ekspeditøren: Dette er en god bok som du må lese. Bonhoeffer måtte være kjent hos mange, tenkte jeg. Hvem var denne mannen? Mange har hørt om «billig nåde, etterfølgelse, religionsløs kristendom», emner som han tok opp og skrev om på en engasjerende måte.

■ Han ble født i 1906 og døde i 1945, 39 år gammel. Han vokste opp i Berlin i en akademikerfamilie. Faren, Karl Bonhoeffer, var en kjent psykiater og nevrolog. Dietrich Bonhoeffer (DB) studerte teologi og skrev som en god tysk teolog avhandlinger om De helliges samfunn (kirken) og om tro og filosofi. Han vekslet mellom å være teologilærer, en meget populær, og prest i Berlin og i den tyske menighet i Barcelona og i London. I 1930-årene ble han engasjert av Kirkenes verdensforbund, en forløper til Kirkenes verdensråd, som ungdomssekretær. To studieturer til USA betydde mye for ham. Her møtte han den afro-amerikanske kristendomsform, som var langt mer direkte i sin forkynnelse. Han ble ikke bare en teoretisk kristen, men hele hans personlighet ble engasjert, på norsk: omvendelse. Han ble forlovet i 1943, men ble arrestert noen måneder senere, så noe giftemål ble det ikke. Kampen mot nazismen satte dagsorden for store deler av livet hans.

■ «Den som tror...» Hva var det DB trodde på, og hva var han opptatt av? Sentralt står hans gudstro, hans tillit til Gud. «Gud oppfyller ikke alle våre ønsker, men alle sine løfter oppfyller han». Han var en tradisjonell teolog som holdt seg til trosbekjennelsen, han var det som kalles nyortodoks. Her på jorden mellom Jesu himmelfart og Jesu gjenkomst, har vi fått bibelen, kirken og forkynnelsen. Kristus møter oss i kirken i ord og sakrament, men vi må ikke glemme at syndefallet også preger både kirken og menneskene. Prekenen

skal mane til etterfølgelse bl.a. ikke vold. Før krigen var DB pasifist. Han skrev mye om Guds skapelsesordninger, noe som Den tyske rikskirke («nazikirken») var opptatt av. Gud hadde skapt forskjellige folk, derfor ingen raseblanding. DB hevdet at etter syndefallet er det ikke lett å si hva som er Guds skapelsesordning. DB ville heller tale om Guds opprettholdelsesordning.

■ Religionsløs kristendom er DBs tanker om forkynnensens vilkår i et moderne samfunn. Onde tunger påstår at DB kom på disse tankene etter et år med konfirmanter i Berlin. Folk er ikke opptatt av tradisjonell religion, vi må forkynne på en verdslig måte, en jordnær måte. Ordet ble jo kjødt. Han fikk ikke fullført disse tankene. Som prest brukte han mye energi på barne- og ungdomsarbeid, det er godt gjort for en slik lærd mann.

■ «...flykter ikke.» DB var opptatt av døden, han mistet en bror under den første verdenskrigen. Selv mente han at han ikke ble 40 år. Om døden sa han: «Døden er jo bare forferdelig for den som er redd for den, ikke for den som tror. Døden er ikke bitter, med mindre man selv er forbitret.» Kampen mot den nazifiserte Tyske rikskirke og mot Hitler ble DB liv og arbeid. To dager etter at Hitler kom til makten i Tyskland, januar 1933, holdt DB en tale i radioen om falske førere. Sendingen ble avbrutt. Han ble engasjert av antinazistene, Bekjennelseskirken, og det ble hans oppgave å få i gang alternative presteseminarer, også der med solid teologisk undervisning. I 1941 ble han engasjert i Abwehr, den tyske kontraspionasje, hvor ledelsen var mot Hitler. DB fikk da muligheten til å besøke bla. Norge og informere om at det fantes et annet Tyskland. Hva de ellers snakket om er uklart. DB visste om attentatplanene mot Hitler og ble arrestert i 1943 og henrettet på en langsom måte 9. april 1945. Hans bror og svoger ble også henrettet. Han kunne ha flyktet, men han valgte kampen.

Bjørn Stengel - minneord

Bjørn ble født i 1955 og ble 62 år. Han vokste opp i Oslo, på Tonsenhagen og kom der med i et KFUM miljø. Han tok lærerskolen på Hamar og ble ungdomsarbeider i Hamar menighet, deretter frivillig medarbeider. Så ble det lærerstilling på Børstad ungdomsskole, deretter rektor på Lunds oppvekstsenter i Løten. For ca. 10 år siden ble kreften oppdaget, det medførte en lang og til tider en tung sykdomsperiode, men han fortsatte å arbeide bl.a. i fylkeskommunen.

Han ble medlem av klubben i 2011, men det virket som om han hadde vært medlem helt siden midten av 1970 tallet. Grunnen var at Bjørn var et Ynglingemenneske, alltid med på Y's Men's dugnader

enten som ungdomsarbeider i Hamar menighet, speiderleder i Hamar 5. KFUM eller i KFUM-kameratene. Bjørn var aktivt med, han brant for ungdommen, og Bjørn var kreativ i alt det han gjorde. Å lære naturen å kjenne ble en kjepphest for Bjørn, natur og ungdom hører sammen.

Som medlem i Y's Men fant han sin plass i medlemsutvalget, og her ble det til siste slutt engasjementet for å få med nye og yngre medlemmer. Kanskje en ny mix klubb? Han var en glad gutt som spredte glede og optimisme rundt seg. Han var interessert i andre mennesker selv da han ble syk av kreft. Bjørn var syk lenge, men var optimist—nå går det bra. Han ville leve, men det siste halve året ble vanskelig. Til slutt innså han at det ikke gikk mer, men som han sa "De siste ukene har Jesus vært med min side." Bjørn forlot oss som et forsonet menneske. Vi har mye å takke Bjørn for, og vi lyser fred over hans gode minne.

Johannes

Foto: Geir Bjørnar Smebye

EN HELT ALMINNELIG KLUBBKVELD I HAMAR YMC

Er det noe som heter en helt alminnelig klubbkveld? Er i grunnen ikke alle klubbkvelder unike hver på sin måte? Når kvelden er slutt, kommer den ikke tilbake. Kanskje går vi derfra med en følelse av å ha lært noe, blitt beriket, hatt et interessant møte med en spennende foredragsholder. Kanskje bidro småpratene ved bordene over en kopp kaffe til å løfte stemningen, og så ble summen av alle disse småtingene til noe minneverdig. Ja, sånn kan en helt alminnelig klubbkveld oppleves. Så derfor kommer det en liten beretning fra en slik kveld.

- Denne kvelden var det siste møtet før påsken, og den inviterte foredragsholder – islending og tidligere prest på Island – skulle kåsere om islandske påsketradisjoner.

Nå er han sokneprest på Nes (Helgøya) og har lært seg norsk. Norgesoppholdet begynte med et vikariat i Valdres, og etterpå kom han dit han er nå.

- Bjørnar Smebye var kveldens leder og åpnet med et utradisjonelt salmevalg, nemlig en julesalme av Eyvind Skeie. Som han så riktig bemerket, hører jul og påske sammen.

- Men før vi kom så langt at foredragsholder fikk slippe til, skulle medlemmene komme. Tradisjonen tro forhastet de seg ikke, og noen kom helt i siste liten. Etter hvert begynte salen å fylles.

- Et av klubbens medlemmer – Bjørn Stengel – var død og ble begravet for noen dager siden,

(Fortsetter på side 12)

og han ble minnet ved at Johannes Johnson holdt noen minneord hvor han mintes hvem Bjørn var og hva han hadde betydd for klubben. Minneordene er trykket i denne utgaven av Stikka.

■ Et måltid hører med, og kveldens vertskap legger ned et ikke ubetydelig arbeid med å smøre rundstykker og legge pålegg på dem. Kringler hører også med, og kaffe og te tilberedes i rikelige mengder. Resultatet kan variere litt fra kveld til kveld, men får nok gjennomgående karakteren bestått.

■ Etter maten fikk kveldens foredragsholder slippe til. Han fortalte kort om sin oppvekst, og 16 år gammel kom han til Reykjavik. Som ung hadde han ikke tenkt å studere teologi for å bli prest, men snudde om etter en sterk opplevelse han hadde. Han hadde bak seg mange år som prest på Island, blant annet var han 15 år i Nes kirke i Reykjavik.-

■ Deretter kom han inn på islandske påsketradisjoner, og den stille uke ble kalt for 'kyrravika', og pasjonssalmene – samlet i et eget hefte – var sentrale. De ble lest hver kveld på radio i den lange fastetiden (9 uker), og mange av disse er skrevet av presten og salmedikteren Hallgrimur Petersson, av foredragsholder kalt for Islands Petter Dass.

■ For meg – og sikkert mange av dem som var der – var bekjentskapet med tradisjonene knyttet til pasjonssalmene noe nytt. Absolutt interessant!- Møtet avsluttet vi på vanlig måte med å danne broderring og be Fadervår sammen.

Simon W. Bringeland